

Drie belangrijke aanwinsten

Een Springer

Dankzij de financiële steun van de vereniging 'Vrienden van het Zuiderzeemuseum' konden de laatste tijd enkele belangrijke aanwinsten aan de museumcollectie worden toegevoegd. Dat was in de eerste plaats het schilderij van Cornelis Springer (1817-1891), waarop een Enkhuizer stadsbeeld wordt weergegeven bij de Stadsbouwkundige Teekenschool. Het betreft de kaasmarkt met de Waag, daterend uit 1868, geflankeerd door 17de en 18de eeuwse gevels, enkele bomen pluimend omhoog, de mensen en dieren op straat op het hobbelige plaveisel. Het is een bijzonder aantrekkelijk olieverf doek, dat de typische romantiek ademt, zozeer kenmerkend voor deze schilder uit de vorige eeuw. Er is van alles te zien op dit schilderij met het Enkhuizer straatbeeld: vrouwen met witte mutsen, heren met half hoge hoeden en mannen met petten, mensen met handelswaar in platte- of hengselmanden, paarden, honden, een poes, hondenkarren en handwagens, heel de wereld van een vorige eeuwse stad. En dan wel Enkhuizen. Het is én als schilderij van deze schilder én om der wille van het stadsbeeld met wat daar allemaal bij hoort, een heel goede aanwinst voor het museum.

Een beschilderde kast

Ook door een Vrienden-bijdrage kon een tweetal mooie kasten worden aangeschaft: een gebeeldhouwde eiken kast en een beschilderde kast. Deze laatste is eveneens van eikehout, al is dat door het schilderwerk niet zo maar direct te zien. Het is een forse, niet bijzonder hoge kast met vier deuren. Er zijn twee kleine deuren boven met gedraaide spijltjes op de plaats van de panelen in elk van deze beide deuren. Tussen de deuren bevindt zich een zware, vlakke kolom, evenals de zijkolommen beschilderd met fruitmotieven. De beschilderde panelen vertonen merkwaardige allegorische voorstellingen van levensstadia. Voorbeelden, waarnaar deze voorstellingen zijn geschilderd

zijn (nog) niet bekend. Meest waarschijnlijk is de kast uit Molkwerum, maar besliste zekerheid daaromtrent is er niet. De onderrand van de kast is versierd met een jachttafereel. De kast is een goede aanwinst, mede omdat het museum daarmee een interessant beschilderd meubel kon toevoegen aan de reeds vrij grote en gevarieerde verzameling beschilderd meubilair.

Een staand horloge

Laat in het vorige jaar kon het museum een zeer bijzondere aankoop doen: een staande klok (ook wel staand horloge genoemd) van een Enkhuizer klokkenmaker, wiens signatuur voorkomt op de onderzijde van de wijzerplaat. De klok is in uitstekende conditie, van een fraaie, ranke vorm, rustig versierd met fijne, witte lijnen ingelegd op de smalle deur en op de voet. De kast van dit staande uurwerk is wortelnoten finer met een klein stuk koperbeslag op het deurtje. De wijzerplaat is eenvoudig. Boven het vierkant van de plaat met hoekversieringen is binnen een hemelboog een blauw fond met sterren, waarcverheen zon en maan hun boog trekken al naar de tijd. Ook de datum is afleesbaar. Eenvoudige versieringen boven op de kast voltooien het geheel met smaak. Deze aanwinst is een prachtig Enkhuizer product uit de 18de eeuw van de ons tot dan toe onbekende uurwerkmaker: Hartwich Münster, Enckhuysen.

Nog enkele aanwinsten

Behalve het schilderij van Cornelis Springer, dat het vorige jaar wel als de belangrijkste- en kostbaarste aanwinst mocht gelden, zijn er toch ook nog een aantal kleinere en minder kostbare voorwerpen aan de collectie toegevoegd. Deze worden weliswaar goeddeels genoemd in het jaarverslag, maar enkele zijn daaruit toch nog wel afzonderlijk te noemen.

Daar is dan in de eerste plaats nog vermeldenswaard een houten, zeskante, beschilderde kroon van het schuitschippersgilde te Harlingen. De kroon dateert uit de tweede helft van de 18de eeuw. Het is een bijzonder stuk waarop, naast het wapen van Harlingen, een afbeelding voorkomt van een kofschip en een zestiental namen van gildeleden.

Ook op het gebied van de Volkskunst konden enkele voorwerpen worden verkregen; zoals een houten stoof met snijwerk en een uit benen plaatjes gemaakt driemastschip dat wij mogen rekenen onder de zogenoemde prisoner-of-war-modellen. Verder boekte het

museum aanwinsten op het gebied van wooncultuur, bedrijfsleven en visserij, vooral ten behoeve van het buitenmuseum. Om daarvan enkele voorwerpen te noemen: serviesgoed, een houten borduurkistje, een metalen wieg, een geelkoperen appelketel, een wafelijzer, de inventaris voor een schouw uit Huizen (NH) en een groot aantal gereedschappen voor de inrichting van diverse bedrijven.

Voorwerpen, die konden worden verworven op het gebied van scheepvaart en visserij

zijn: een otterpiek en een schakelgaarde, een bronzen scheepslog, een eikehouten kettingkist voor de ketting van een anker van een tjalk, een misthoorn en een geelkoperen zaksextant. Voor het binnenmuseum konden 23 tekeningen worden verworven van Cees Bantzinger (geb. 1914) betreffende de Sinterklaasviering op Ameland, een olieverfschilderij (doek) van A. P. Schotel (1890-1958) met als voorstelling *Urker botters*, en een litho van Lion Cachet (1864-1945), voorstellende een jonge Marker vrouw.